

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

№ 68 (20581)

2014-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ
МЭЛЫЛЪФЭГЪУМ и 11

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Адыгеим и Лышхъэ дэгъоу Иоф зышлэрэ пащэхэм ахалытагъ

Шьолыргхэм ягубернаторхэмрэ ялышхъэхэмрэ Иоф зэрэшлэрэм ирейтингкэ Тхьаклуцынэ Аслъан щылыкылати, я 44-рэ чыплэм иуцуагъ ыкIи дэгъоу Иоф зышлэрэ пащэхэм ахалытагъ.

Мыкоммерческэ организациеу «Граждан обществэм хэхьоньгъэ езыгъэшлэрэ Фонд» зыфиорэм мыр иятлонэрэ рейтингэу щыт. Ащ изэхэгъэуцонкIэ шьолыргхэм социальнэ-экономикэ хэхьоньгъэу ашыгъэхэр, ахэм ащыпсэхэрэм, экспертхэм уасэу къаратыгъэхэр Iаубытыплэ къызыфашыгъэх.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

В.Э. Дерэм медалэу «Адыгеим и Щытхъузехъ» зыфиорэр фэгъэшшошэгъэным ехылытагъ

Адыгэ Республикэм исоциальнэ-экономикэ хэхьоньгъэ иIахъ зэрэхышыгъэрэм фэшI медалэу «Адыгеим и Щытхъузехъ» зыфиорэр Дерэ Вячеслав Эдуард ыкъом — Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэлукIэ ФедерациемкIэ и Совет хэтым фэгъэшшошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ТХЪАКИУЦЫНЭ Аслъан къ. Мыекъуапэ, мэлылфэгъум и 9, 2014-рэ илъэс N 39

Ялофшлэн осэшлэу фишыгъ

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Тхьаклуцынэ Аслъан шIокI зимыIэ медицинэ страхованием ичыплэ фондэу Адыгэ Республикэм щыIэм ипащэу Хьагъэудж Марьет тыгъуасэ Иофшлэгъу зэлукIэгъу дырилагъ. ИкIыгъэ илъэсым Иофзу ышлагъэм изэфэхьысыжхэр, тапэкIэ пшьэрылгъэу зыфигъэуцужыгъэхэрэм атегушылагъэх.

Хьагъэудж Марьет къызэриуагъэмкIэ, 2012-рэ илъэсым елытыгъэмэ гъэрэкло къалэкIэхьэгъэ мылькур процент 35-кIэ нахьыбэ хъугъэ ыкIи ар сомэ миллиарди 3-рэ миллион 258,6-м нэсыгъ.

Республикэм и Парламент къыгъэнэфэгъэм ибагъэ нэмыкIэу федеральнэ фондэм щыщэу ахьщэ те-дзэу сомэ миллион 100 шIокI зимыIэ медицинэ страхованием ичыплэ фондэу Адыгэ Республикэм щыIэм къыфатлупшыгъ. Ащ ишлуагъэкIэ Iээгъу уцхэм, сымэджэххэм ащарагъэшхырэ гъомылапххэм атефэщт ахьщэр нахьыбэ ашын альэкIыгъ. Джащ фэдэу шIокI зимыIэ медицинэ страхованием исистемэ хэхьэрэ медицинэ учреждениехэм ащылэжхэрэ врачхэм ялэжъапкIэ хагъэхъуагъ.

Мы чыплэ фондэм пэе унакIэу ашыщтым фэгъэхыгъэ Иофыгъори зэлукIэгъум къыщалэтыгъ. Хьагъэудж Марьет къызэриуагъэмкIэ, мы уахьтэм ащ тхылыгъу пылыщтхэм ягъэпсын ыуж итых, учреждением ишын мэээ заулэкIэ рагъэжъэщт.

ШIокI зимыIэ медицинэ страхованием ичыплэ фондэу Адыгэ Республикэм щыIэм Иофшлэнэу зэшлуихыгъэм АР-м и Лышхъэ осэ дэгъу фишыгъ.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу ипресс-къулыкIу

Чэзыум хэтхэр нахъ макIэ хъуцтых

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Тхьаклуцынэ Аслъан Мыекъуапэ щашлэрэ кIэлэцIыкIу ыгъыплыщым тыгъуасэ ащылагъ, Иофшлэнхэр зынагъэсыгъэхэр зэригъэлъэгъугъ. Ащ игъусагъэх АР-м гъэсэнэгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ иминистрэу Хьуажэ Аминэт, АР-м и Лышхъэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие ипащэу Владислав Федоровыр, муниципальнэ гъэпсыкIэ зилэ «Къалэу Мыекъуапэ» иадминистрацие ипащэу Александр Наролиныр.

Ылэрапшлэу Юннатхэм яурам цагъэпсырэ кIэлэцIыкIу ыгъыплэхэм ащы-

лагъэх. Зэфэдэ къабзэу къашлэрэ учреждениитIум юридическэ адреситIу

ялэщт. Зым урамэу КурганнэмкIэ учIэхьан плъэ-кIыщт, адрэм Юннатхэм яурамкIэ илухьагъу щы-лэщт. Ахэм кIэлэцIыкIу 240-рэ зырыз ачIэфэщт.

Фирмэу псэолъэшлэ-ным дэлажхэрэм иллыкIо Тхьаклуцынэ Аслъан гу-щылэгъу фэхъугъ, Иоф-шлэнэу зэшлуахыгъэхэм ыкIи апэ илъхэм захи-гъэгъозагъ. Зэрагъэнафэ-рэмкIэ, илъэсым ыкIэм нэс мы кIэлэцIыкIу ы-гъыплитIур къаухынэу щыт, ау чанэу Иоф зэрэшлэрэм ишлуагъэкIэ ахэр нахъ шIэхэу атыщтых.

Нэужым микрорайон-нэу Михайловым щашлэрэ кIэлэцIыкIу ыгъыплэм Тхьаклуцынэ Аслъан кIуагъэ. Мыщи кIэлэцIыкIу 240-рэ чIэфэщт. Аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ шы-кIэхэр агъэфедэхэзэ, псэолъэшлэхэм зэпыу ямы-лэу Иоф зэрэшлэрэр ылъэ-гъугъ. Мэээ заулэкIэ

Иофшлэнхэр къызэраухы-щтым АР-м и Лышхъэу цагъэгъозагъ. КIэлэцIыкIу ыгъыплэм ичэзыу хэтхэм ягумэкIыгъохэр дэгъэзы-жыгъэнхэр япшьэрылгъэ шхьалэу зэрэщытыр рес-публикэм ипащэу къыхи-гъэщыгъ.

— Непэ тлэгъугъэ уч-реждениехэм яшын ыкIэм зэрэфакIорэм тигъэгъу-шлуагъ. Псэолъэшлэхэм чанэу Иоф ашIэ. БлэкIыгъэ илъэсми кIэлэцIыкIу ы-гъыплэ 5 тшыгъэ, непэ-рэ мафэм ахэр дэгъоу мэлажъэх. Джащ фэдэу ыпэкIэ кIэлэцIыкIу ы-гъыплэу щытыгъэхэу, ау организациеу зэфэшхьаф-хэм аштэгъэгъэ псэуа-лъэхэр къалытхыжыгъэхэу, ахэр тисабыйхэм апае зэ-тетэгъэпсыхьажыгъэх, гухэ-лъэу тилэхэм адиштэу кIэ-хэри тэшлэх, ыпэкIэ мы гумэкIыгъом изэшIохын ыуж титыщт. Мыщ фэ-дэу чанэу Иоф тшIэмэ, охьтэ кIэлэцIыкIу къыкIоцI чэзыу тилэжыщтэп, — къылуагъ Тхьаклуцынэ Аслъан.

Федеральнэ гупчэм ыкIи республикэм ичэ-бзэу къулыкIушIэхэм яшлуагъэкIэ, гъэрэкло мы кIэлэцIыкIу ыгъыплыщым яшын ыуж ихьагъэх. Федеральнэ гупчэм сомэ миллион 220-м ехъу къытлупшыгъ, ахьщэ те-дзэу республикэм ыкIи кIэлэу Мыекъуапэ ябюд-жет щыщэу сомэ милли-он 60 хъурэри апэлуа-гъэхьагъ. Мылькур игъом агъэфедэдагъ. Иофшлэнхэр къаухынхэм пэе джыри федеральнэ ахьщэу сомэ миллион 180-рэ ыкIи чы-плэ бюджетым щыщэу сомэ миллион 60 къафа-тлупшыщэу щыт.

— «Гъогу картэу» Мыекъуапэу щыдгъэпсы-гъэм ишлуагъэкIэ, чэзыум хэт кIэлэцIыкIу хэм япчъа-гъэ нахъ макIэ тэшлэ, — къыхигъэщыгъ Алек-сандр Наролиным. — УФ-м и Президент къы-гъэуцугъэ пшьэрылгъым диштэу 2016-рэ илъэсым ехьулэу илъэси 3 — 7 зыныбжъ сабийхэм зэ-кIэми кIэлэцIыкIу ыгъы-плэхэм чыплэхэр ащы-рялэнхэ фае. Федераль-нэ ахьщэр игъом къызы-тIэклахьэкIэ, а уахьтэм нахъ псынкIэу пшьэры-лгъэр зэшIохыгъэ хъуцт.

ПИАТЫКЪО Анет.
Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Кьумпыл Мурат

2013-рэ ильэсэу икыгьэм пащэм илофшэн зыфэдагьэм зэфэхьысыжьхэр кыфишыхэзэ, районым социальнэ-экономикэ хэхьоныгьэу ышыгьэхэм, щыклагьэу, гумэклыгьэу ялэхэм кьатэгушыагь. Ащ кызэрилуагьэмкля, икыгьэ ильэсым анахьэу аналэ зытырагьэтыгьэр экономикэм ильэныкьэ зэфэшьяфхэм хэхьоныгьэхэр ягьэшыгьэнхэр ары. 2013-рэ ильэсым районым иэкономикэ хэхьоныгьэхэр ышынхэмкля анахьэу отраслэ шьхьалэхэм ащыщэу мэку-мэщым лэжыгьэу кышьяхьыжыгьэм ибагьэу уигьэрэзэнэу зэрэщытым пащэм кыкылигьэтхьыгь. Джьирэ уахьтэм ехьуллэу районым алэжьэу чыгу гектар 61626-рэ фэдиз ил. Лэжыгьэ бэгуагьэ чыгум кьезыгьэтыхэрэр пшэдэжыгьэу ахьырэмкля гьунэпкьэ гьэнэфагьэ зилэ обществэхэу «Сергиевское», «Георгиевское», «Дондуковскэ элеваторыр» зыфилохэрэр ары. Мэку-мэщым ыльэныкьокля хэхьоныгьэхэр ашынхэмкля анахьэу зишогьэшхо кьаклоу пащэм кыхигьэщыгьэр мэкумэщышлэхэм субсидиеу кьэралыгьом кьаритырэр ары. Джащ фэдэ лэпылэгьэу сомэ миллиони 176-м ехьу гьэрэкло Джэджэ районым ичлыгулэжьхэм кьалэклягьэу. Былымхьуным ыльэныкьокля кьэгьэлэгьонэу ялэхэр кызэрефыгьэр пащэм кыхигьэщыгь. 2013-рэ ильэсым щэу кьахьыжыгьэр зэклямкля тонн 21-рэ мэхьу. Непэрэ мафэм ехьуллэу районым ихьызмэтшлэплэ зэфэшьяфхэм былымшьягьэ 6387-рэ ащыгь. Мэкумэщ отраслэм ыльэныкьокля анахьэу пшэрыль шьхьалэу 2014-рэ ильэсым район пащэм зыфигьэу-цужьхэрэм ащыщ лэжыгьэу

Гумэклыгьэу щылэр маклэп

Джэджэ районым инароднэ депутатхэм я Совет зичэзыу зэхэсыгьэу тыгьуасэ илагьэм зэфэхьысыжьхэр кышишлыгьэх Джэджэ районым иадминистрацие ипащэу Виктор Пуклич. Иофтхьабзэм хэлэжьягьэх Адигэ Республикэм и Премьер-министрэу Кьумпыл Мурат, АР-м и Кьэралыгьэ Совет — Хасэм идепутатхэр, АР-м иминистрэхэм я Кабинет хэтхэр, кьоджэ псэуплэхэм япащэхэр, нэмыкьхэри.

кьахьыжыгьэрэм ибагьэу хэгьэхьогьэныр, былымшьягьэу алыгьхэр нахьыбэ шыгьэнхэр, щэу ыкли лэу кьахьыжыгьэрэм хэгьэхьогьэныр. Промышленностыр пштэмэ, 2012-рэ ильэсым егьэшагьэмэ, продукцияеу кьыдагьэжыгьэм ипчягьэ проценти 111,7-м кьехьугь. Анахьыбэу кьыдэзыгьэжыгьэхэр пшэдэжыгьэу ахьырэмкля гьунэпкьэ гьэнэфагьэ зилэ обществэхэу «Джэджэ щэ заводыр», «Адигэ комбикормышл заводыр», «Тамбовский», «Корпорациеу «Южный Альянс» зыфилохэрэр ары. Экономикэм ильэныкьэ зэфэшьяфхэм зыпкь итэу хэхьоныгьэхэр ашынхэмкля анахьэу зишьягьэу кьаклоу пащэм кылуагьэр инвестициеу ащ кьыхальхьэрэр ары. 2013-рэ ильэсым зэклямкля районым ахьщэу кьыхальхьэгьэр сомэ миллион 887-м кьехьу. Анахьыбэу ахьщэу кьыхэзылхьэгьэхэм ащыщ пшэдэжыгьэу ахьырэмкля гьунэпкьэ гьэнэфагьэ зилэ обществэхэу «Золо-

той сад» (зеклямкля сомэ миллион 522-рэ кьыхильхьэагь), «Черкесские сады» (сомэ миллион 1570-рэ).

2013-рэ ильэсым, гухэль гьэнэфагьэ зилэ федеральнэ программэу «Кьуаджэм социальнэ хэхьоныгьэ ышыныр» зыфилохэрэм ишьягьэжыгьэу, Дондуковскэ, Сергиевскэ ыкли Келермесскэ кьоджэ псэуплэхэм сомэ миллионитлум ехьу зытефэжэ газрыкылуаплэу давление цыкылу зилэхэр ащягьэпсыгьэх. Бизнес цыкылуурэ гурытырэ хэхьоныгьэхэр ашынхэм фэларышлэрэ муниципальнэ программэу щылымкьэ зэфэшьяфхэм ильэсым унэе предпринимательхэм ахьщэу лэпылэгьэу сомэ мин 300-м ехьу аратыгь. Мы программэм хэлажьэхэрэм ипчягьэ зэрэмаклар ыкли тапэклэ бизнес цыкылуу ыкли гурытым пыщягьэхэм ипчягьэу нахьыбэ шыгьэным зэрэдэлэжьэщхэр пащэм кылуагь.

2013-рэ ильэсым Джэджэ районым ибюджет зэклямкля

Виктор Пуклич

сомэ миллион 382-рэ кьыхьагь, хэбзэлэхэу ыкли мыхэбзэлэхэу фэдэу муниципальнэ образованийем кьыклягьэхэу сомэ миллиони 110-м ехьу е процент 29-рэ а пчягьэр мэхьу.

Джащ фэдэу псауныгьэр кьэу хьумэжыгьэным, гьэсэнэжыгьэм, культурэм, нэмыкля жьэныкьохэмкля гьэхьагьэу ашын альэжыгьэхэм район администрациеу ипащэу кьатэгушыагь. Ау анахьэу ыналэ зытыридагьэр щыклагьэу, гумэклыгьэу щылэхэр ары. Ахэр дэгьэжыгьэжыгьэнхэм фэшл район Советым идепутатхэмрэ администрациеу ипащэрэ зэкьотхэу Иоф зэрэшлэрэр пащэм кылуагь. Нэужым Джэджэ районым инароднэ депутатхэм я Совет хэтхэр, бизнес сообществэм илпыкьохэр зэхэхэм кышыгышыагьэх. Район администрациеу ипащэу илофшэн зэфэхьысыжыгьэу фэхьыгьэхэр дэгьукля кьыфальэжыгьэу нахь мышлэми, щыклагьэу, гумэклыгьэу районым илэхэми ягьугьэу кьашыгь. Ахэм ащыщых Джэджэ район сымэджэщым псы фабэ зэримылэр, районым икьоджэ псэуплэхэм ясанитарнэ зытет шапхьэхэм зэрадимыштэрэр, цыфхэм социальнэ псэукляу ялэр нахьы-

шы шыгьэнымкля ахьщэу кьалэжыгьэрэр зэрэмаклар, шыагьэ кьытэу клялаклягьэм яуахьтэ агьэклонимкля ныбжыкля политикэм ипрограммэ Иоф зэримышлэрэр, нэмыкьхэри.

Гумэклыгьэу районым ис цыфхэм кьалэтыгьэхэр Кьумпыл Мурат игьэу шыпкьэу ыльытагьэх.

— Шьумыушьэфэу Иофыр зытет шыпкьэр кьашьуломэ, тызэгьусэу ахэр зэрэдэдгьэжыгьэщым ыуж титышт, — кьарилуагь М. Кьумпылым.

Джащ фэдэу псыр кьэзыгьэфэбэрэ электрическэ пкыгьэгор мы охьтэ благажыгьэм район сымэджэщым зэрэклагьэхэу щытымкля ыгьэжыгьэхэу. Ащ нэмыкляу социальнэ программэхэм нахь чанэу ахэлэжьэнхэу, еджаплэхэм шлэныгьэу ащарагьэжыгьэу хэгьэхьогьэным ыкли культурэм, спортым альэныкьокля кьэуцурэ гумэклыгьэхэм аналэ нахь атырагьэтынэу кьарилуагь. Афимыкьурэ кьэзыгьэнэфырэ пкыгьэжыгьэр кьоджэ псэуплэхэм адэгьэуцогьэнхэр, псэуплэхэм чыгьхэр ащыгьэтысыгьэнхэр, ахэм ясанитарнэ зытет шапхьэхэм адитшэным Иоф дэшлэгьэныр пшэрыль шьхьалэу зэрэщытхэр АР-м и Премьер-министрэ кьыхигьэщыгь.

Непэ республикэм зэшохыгьэ мыхьыгьэу, гумэклыгьэу илэхэм зэу ащыщ пьдзафэхэм ягьэжыгьэу, хэжыгьэу ядэщын. Мы лэныкьомкля районым изытет шапхьэхэм зэрадимыштэрэр Кьумпыл Мурат зэхэсыгьом кьышьягьэу ыкли охьтэ клякылым кьыкляу гумэклыгьэу щылэхэр дагьэжыгьэнхэу кьафигьэпытагь.

— Джэджэ районым непэ гумэклыгьэу кьышьягьэу бэ. Гьэхьагьэу ялэхэм адакляу зыдэлэжьэнхэу фэе Иофыгьэу кьэуцурэри маклэп. Тапэклэ пащэм ипшэрылхьэр нахь дэгьэу ыгьэжыгьэу, муниципалитетым илофшлэ нахь хигьэхьонэу ташэгугы. Мы Иофыр лыдгьэжыгьэу пэе зэкля районым ис цыфхэр алэ зэкля дзагьэу зэдэлэжьэнхэу фэе. Анахьэу тыналэ зытетгьэтын фаер социальнэ мэхьанэ зилэ Иофыгьэхэм язэшохын ары, — кьылуагь Кьумпыл Мурат.

КИАРЭ Фатим.

Сурэтхэр лэшыны Аслэан кьытырихыгьэх.

Япшэрылхэр зыщамыгьэжыгьэу пшэнэным фэшл

Хьыкум приставхэм яотделэу Мыекьуапэ щылэм тыгьуасэ щызэхэафыгьэх сабый плупкляу ыльэныкьокля кьэуцурэ гумэклыгьэхэр. Иофтхьабзэм хэлэжьягьэх хьыкум приставхэм яотделэу Мыекьуапэ щылэм ипащэу Щэмэджыкьэ Абрек, Мыекьуапэ ипрокурор игуадзэу Хьут Мурат, Адигеим ыкли Пшызэ шьолыр ащыпсэурэ быслымэнхэм я Диндэлэжыапэ иимамэу Ешэжэ Амурбий, чыристан динлэжыу Александр, Мыекьопэ кьэлэ администрациеу илофышлэу Марина Шамраенкер, сабыибэ зыплурэ Наталья Карантар ыкли цыфхэм Иофшлэн ягьэжыгьэнымкля Гупчэм илофышлэхэр.

Гьэтхэпэм и 17-м кьыщегьэжыгьэу мэлыльфэгум и 10-м нэс хьыкум приставхэм зэхэагьэу «Алиментхэр — нытыхэм япшэрыл» зыфилохэр Иофтхьабзэр кляуагь. Щэмэджыкьэ Абрек кьызэрэжыгьэжыгьэжыгьэмкля, сабый цыкылуу кьытефэрэ ахьщэр фэзымытлупшырэ ны-тыхэм пшэрылхэу ялэр

джыри зэ агу кьэжыкыжыгьэжыгьэныр, Иоф зышишлэн чыплэ зымыгьэжыгьэу лэпылэгьэу фэхьыгьэныр ары Иофтхьабзэм пшэрылхэу шьхьалэу илэр.

Сабый плупкляу ыльэныкьокля чыфэ зытелхэм кьалыхьыжыгьэным хьыкум приставхэм чанэу Иоф дашлэ. Зэклямкля мы ильэсым пыкыгьэу мазэхэм

кьакляу мыхэр Иоф 943-мэ ахэпльагьэх, ащ щыщэу 199-р зэхэафыгь. Сомэ миллиони 4 фэдиз кьызэклагьэжыгьэу альэжыгьэу. Сабый плупкляу игьом зымытырэ нэгыри 148-р УФ-м икынынхэу фимытынхэу унашэ ашыгь. Сабыйхэм ахьщэу афэзымытлупшырэ ны-тыхэм альэныкьокля угловнэ Иоф 31-рэ кьызэлэуахыгь.

Мыекьопэ гупчэ мэщытым иимамы нэмыкляу кьэгушылагьэхэми кьалуагь мыщ фэдэ Иофтхьабзэхэм яшьягьэу кьызэрэжыгьэу. Сыд фэдэ кьыныгьэу хэфагьэхэми, ясабийхэр ащыгьэу зэрэмыхьыгьэу, ны-тыхэр ясабийхэм аклэрымысыжыгьэми, ащ ящыклагьэр арагьэжыгьэу, ахэм яплункляу пшэдэжыгьэу ахьын зэрэфаер кьыхэжыгьэу.

Сабый плупкляу зымытырэ ны-тыхэм гьышлэгьэу афэхьыгьэх.

Пшэрылхэу ялэр кьызыгурылуагьэу кьахэжыгьэр маклэп. Зычыфэ хэзыгьэхьохэу, мыщ фэдэ зэжыгьэжыгьэу мьзэу, мьтлоу кьырачалэхэрэм ушьягьэу ялэхэм защягьэжыгьэу. Чыфэжыгьэу зытелхэм янахьыбэм кьалуагьэр зы — Иофшлэпэ агьотырэл, ащ кьыхэжыгьэу ясабийхэм аратын фэе ахьщэр ялэп. Артур Манко зы сабый ил. Иофшлэпэ кьызэримыгьэ-

тыгьэм кьыхэжыгьэу сабый плупкляу ытырэл. Пштэумкляу ащ сомэ мин 74-рэ телэуу кьалытагь. Артур исабий лэжыгьэу шынынуу фэмыеу ары гьышлэгьэу кьыфэхьыгьэу кьызэрарилуагьэр. Иоф шлэн гухэль илэу, иклялэжыгьэу тыамафэм зэ нэмылэми зылуигьэжыгьэу шынынуу кьэжыгьэу кьыгьэжыгьэу.

ГьОНЭЖЫКьО Сэтэнай.

Тхыльыкляхэр щыцх, ау афезыгъэджджэщтхэр джыри хьазырхэп

Мы мазэм иапэрэ мафэ кыщыублагъэу автомобиль зэфэнымкля фитыныгъэ тхыльыкляр тикъэралыгъо кыщатэу аублагъ. Автомобильхэм афэгъэхьыгъэ хэбзэгъэуцугъэм зэхьоклыныгъэу фэхьугъэхэм къадыхэльытагъэу ахэр щыц хьугъэ.

Блэлыгъэ бжыхьэм гьогурыкляныр щынэгъончъэнымкля шапхъэхэм категориякляхэр къащыдалытагъ, ау ахэр фитыныгъэ тхыльхэм джыри къащыгъэнэфэгъагъэхэп. Ар гъэтэрэ-зыжыгъэным илъэсныкьо ыхьыгъ. Тхыльхэм ятеплэ лъэшэу зэхьоклыгъэу плон плэаклыщтэп, ар анахъэу зыфэгъэхьыгъэр къыззэпырыбгъазэхэкля къэбарэу арытыр

Категориехэр зызэтыраутыжыгъэхэр илъэсныкьо хьугъэми, ахэр къыдэпхынхэ плэаклыщтэп.

ары. Джы мыщ таблицэшо тет, категориякляу агъэнэфэгъэхэри къыдыхэльытагъэх. Ахэм ащыщхэмкля зэфэн фитыныгъэ цыфым илэмэ, а сатырэм пэчлынатэу уахътэу къызщызэлуйхыгъэри ратхэ.

Категориякляу ыкли ар къэзыгъэнафэу къызэлэуахыгъэр 6. Ахэр — «А1» — мотоцикл псынклэхэу зидвигатель кубическэ сантиметри 125-рэ хьухэрэр, «В1» — квадроциклхэмрэ трициклхэмрэ, «С1» — тонни 7,5-м нэс къэзыщэчырэ хьылъэ-зецхэр, «D1» — чыплэ 16-м нэс къыздыхэльытэгъэ автобусхэр. Джащ фэдэу категориехэр джыри мыщ фэдэу зэтеуыжыгъэщтхы: «С1Е» ыкли «D1Е». Ахэр зилэхэм зэрафэнэу зыфитхэ автомобильхэм пышлэ (прицеп) фашын альэкыщт. Нэмыкля категориехэу АВСDE, трамвайхэр ыкли троллейбусхэр джащ фэдэу къэнэжыщтхы.

Таблицэ члэгъым члэт къэбарми джащ фэдэу уналэ тебдзэн фае. Зефаклом хэушъхьафыкыгъэ фитыныгъэу илэхэр ащ члэтхэгъэщтхы. Тапэклэ къыхагъэщыщтыгъэхэу дэу зыльэгъухэрэм апае «Нэгъунджэр шлок имылэу лулын фае», сэкъатныгъэ зилэхэм — «лэклэ егъэлорышлэ» зыфилоу къащыгъэнэфэгъагъэхэм адаклоу, джа чыплэм, «АТ» зыфилорэ хьарыфхэр итынхэ ыльэкыщт. Ахэм къарыклярэр — цыфым автоматическэ коробкэ зытет машинэклэ зызэригъэсагъэр ыкли ащ нэмыкля зэрифэн зэрэфимытыр ары.

Таблицэм хэушъхьафыкыгъэ коддыр къыгот. Ащклэ инспекторхэм зефаклом пыл къэбарыр автоматизированнэ шыкляклэ зэрагъэшлэщыщт.

Гьогурыкляныр щынэгъончъэнымкля АР-м и Гъэлорышлэплэ лыплъэнымкля иотдел икъэралыгъо инс-

Тиреспублики мы мазэм иапэрэ мафэ кыщыублагъэу удостоверениякляхэр щатыхэу рагъэжыагъ. Непэрэ мафэм ехьулэу Адыгеим щыпсэурэ нэбгырэ 434-мэ ахэр къыдахыгъэх.

пектор шъхьалэу Андрей Гришиным къызэриуагъэмкля, тиреспублики мы мазэм иапэрэ мафэ кыщыублагъэу удостоверениеакляхэр щатыхэу рагъэжыагъ. Непэрэ мафэм ехьулэу Адыгеим щыпсэурэ нэбгырэ 434-мэ ахэр къыдахыгъэх.

Еджаплэхэм апае шэпхьакляхэм къадыхэльытэгъэ къэралыгъо программэхэр джыри къыдагъэкыгъэхэп, арэу зыхьукля, ахэм джыри афагъэсэшъуцхэп, ушэтынхэри ахэмкля алахышъуцхэп.

Тхыльыкляхэр зэклэми ялэнхэ фая?

Автомобиль зэфэным ифитыныгъэ къэзытырэ тхыль ыпэклэ зилагъэхэм клэхэмкля зэбламыхьуми хьуцт ялалэ екыфэклэ. Ар заузыкля, къэжъэагъэхэмкля зэблахьун фае. Ахэм категориеу арытыщтым ыгъэгумэкы-рэр бэ. Къыхэгъэщыгъэн фае — ыпэклэ цыфым категориеу илагъэр джыри фытырагъэуцожыщт ар зэрэзэтеуыжыгъэри дыхэтэу. Гущылэм пае, ыпэклэ щылэгъэ шапхъэхэм атетэу еджагъэхэу категориеу «D» зилагъэхэм удостоверениеэхэр зэблахьужы зыхьукля, ар джыри къаратыжыщт автобус инхэри, цыкляхэри зэрафэнхэ фитыныгъэ ялэу. Шэпхьакляхэр къызежъэхэм еджэныр зыублагъэхэр ары нылэп категориехэр зэрэзэтыраутыжыгъэхэм ялытыгъэу тхыльхэр къыдэзыхыщтхэр.

Ау мыщ дэжыым апэрэ гумэ-кыгъор къэуцу — категориехэр зызэтыраутыжыгъэхэр илъэсныкьо хьугъэми, ахэр къыдэпхынхэ плэаклыщтэп. Блэлыгъэ илъэсым ичъэпыогъу мазэ шэпхьакля щыц хьугъэ автомобиль зэфэнымкля фитыныгъэхэр къаратынхэм пае ушэтынхэр зэрагъэтыщтхэр ащ зыщыфагъасэхэрэ еджаплэм щеджагъэхэр арэу. Жежъэжырэу загъэсэныр афадэжы-рэр. Ау а еджаплэхэм апае шэпхьакляхэм къадыхэльытэгъэ къэралыгъо программэхэр джыри къыдагъэкыгъэхэп, арэу зыхьукля, ахэм джыри афагъэсэшъуцхэп, ушэтынхэри ахэмкля алахышъуцхэп.

ялоф бэклэ нахь дэй. Нэмыкля категориехэр зищыклягъэхэм язэгъэгъотын нахь псынклэмэ (гущылэм пае, цыфхэр рызэрищэнхэу «Газель» зэрифэн фаеу «D1-р» шэпхьакляхэмкля ищыклягъэмэ, «D» къызэрыкляр къыдихынышъ, къэклокышъуцт), сыда ашлэщтыр мопедхэр зилэхэу джы ахэм язэфэнкля тхыль зищыклягъэ хьугъэхэм?

Нэмыкля категориеу зэрыт фитыныгъэхэр зилэхэм къын къащымыхьоу ахэр зэрафэшъуцтытх, ау зи зимылахэхэм ямопедхэр агъэуцунхэ фая егъэджджэклэ амал хабзэм джыри къызэримытыгъэгом ыпкля кыкляу? Гьогурыкляныр щынэгъончъэнымкляу къулыкьум илофышлэхэм мопедхэр зезыфэхэрэм фитыныгъэ зэрамылэм пае тазырхэр джыри атыральхьэгорэр, ау сыд фэдиз уахъта ауцтэу джыри зэрэщытыщтыр?

— Джырэ уахътэм ехьулэу тэ тшлэн фэе пстэури дгъэцэклэгъахэ, — ело гьогурыкляныр щынэгъончъэнымкля АР-м и Гъэлорышлэплэ лыплъэнымкля иотдел икъэралыгъо инспектор шъхьалэу Андрей Гришиным. — Шэпхьакляхэм адиштэрэ тхыльхэр ятэтхы, унэшъуаклям къы-

Гьогурыкляныр щынэгъончъэнымкляу къулыкьум илофышлэхэм мопедхэр зезыфэхэрэм фитыныгъэ зэрамылэм пае тазырхэр джыри атыральхьэгорэр, ау сыд фэдиз уахъта ауцтэу джыри зэрэщытыщтыр?

дильытэрэ лъэныкьоу тэ кытэлытыгъэхэр тэгъэцаклях. Мопедхэр зезыфэхэу удостоверенияхэр зимылэхэм ахэр къызэредамыхыгъэм пае тазырхэр джыри атетльхьэгорэр зэрафырамыгъаджджэхэрэ къыдэтлытэтээ. Ау гьогурыкляным ишапхъэхэр аукъохэ зыхьукля, ыпэкли зэрэщытыгъэу, тэгъэпщынэх.

Шэпхьакляу щылэхэмкля мопедхэр зезыфэхэрэм фитыныгъэ къыдахын фаеу зэрашыгъэр дэгъу, щэч хэ-лэп — шъхьадж ышлэрэм фэгъэсагъэу щытын, пшъэдэклижы ащклэ ыхьын фае, ау хэбзэгъэуцугъэр апэ аштэу, ащ изэшлохыклэ амал бэклэ ыуж къынэ зыхьукля, сыда пкляу илэр?

Шэпхьакляхэмкля автомобиль зэфэным ифитыныгъэ тхыльхэр къыдэ-кыгъахэ, ау ахэм афэгъэхьыгъэу къэбарыр итхагъэ зыхьуцтыр къэ-шлэгъуае...

	10	11	12
A	08.06.2002	08.04.2024	
A1	08.04.2014	08.04.2024	
B	08.06.2002	08.04.2024	
B1	08.04.2014	08.04.2024	
C	08.06.2002	08.04.2024	
C1	08.04.2014	08.04.2024	
D	08.04.2002	08.04.2024	
D1	08.04.2014	08.04.2024	
BE	08.04.2002	08.04.2024	
CE	08.04.2002	08.04.2024	
C1E	08.04.2014	08.04.2024	
DE			
D1E			
U	08.04.2014	08.04.2024	
Tp			
Tb	10.09.1999	08.04.2024	

14. ОБМЕН В.У. КАТ. АВСDE- 01 10075127-2012Г. 180783

«АТ» зыфилорэ тамыгъэ тетыщт

Тхыльыкля сериеу илэр ыкли иномер

Мопедхэр зилэхэм

МЭШЛЭКЪО Саид.

СПОРТ ЗЭФЭХЫСЫЖЬХЭМРЭ ЦЫНЭНЫГЪЭМРЭ

Физкультурнэ-спорт юфыгьохэр 2013-рэ ильэ-сым тиреспубликэ зэрэщэгэцклагэхэм язэ-фэхьысыжь 2014-рэ ильэсым пшээрълэу ялэхэмрэ тыгьуасэ атегушылагэх. Мыекьуапэ циклогэ зэхэхэм республикэм икэлэцкыкы-ныбжыккэ спорт еджаплэхэм япачэхэр, спорт обществэхэм ялэшхэтетхэр, нэмыккхэри хэлэ-жыагэх.

Щытхъум гупшысаккэр ерэгъус

Ныбжыккэ кынхэр

Хэта ахэр? Зеклоккэ дэйхэр кызыкхэфэрэ клэлэеджаклохэм, ныбжыккэхэм япчягэ хэмыккэу пльытэ хьушт. Гурытымккэ кьэп-пльытэмэ, нэбгырэ 500 полицием шатхыг. Спортым, физкультурэм ныбжыккэхэр ахачэхэ-зэ, зеклоккэ дэйхэр кызыкхэфэ-фэцтыгэмэ ащыщхэр, нэбгырэ 300-м кьэхьух, гьогу тэрэз ты-ращэжыгьэх, ау а уахтэм нэбгырэ 400 фэдиз полицием шатхыг. Мыкхэ-мышлагэхэр зэ-зыхэрэ ныбжыккэхэм юф адэ-зышлэшт тренер-ккэлэегаджэ-хэм щылэныгэм дштэрэ нэмыкк амалхэр амыгьэфедэхэ хьуштэп.

Зеклоккэ дэйхэр кызыкхэфэ-щтыгэхэм ащыщхэр юфшлэкло дэгьу хьугьэхэу зэхэхэм кы-щалуаг. Спортым плуныгэ мэханэу илэм изыкьегэлэтын тапэки зэрэпльыщтхэр Хьабэху Адам, Хьаккэгьогьу Казбек, Цыккы Нал-

бый, Джармэкьо Азмэт, Алек-сандр Тришиным, нэмыккхэми кьа-ютагь.

Спорт псэуальэхэр нахь дэ-гьоу агьэфедэхэ зыхьуккэ, ныб-жыккэхэм яухьазырыныгэ на-хьышлюу хагьэхьощт. Зыныбжь хэклолагэхэм, пенсием щылэхэм, сэкьатныгэ зилэхэм спорт зэ-нэкьокьухэр афызэхашэщтык. Физкультурэмккэ кыккэ спортымккэ комитетым иотдел ипачэу Ирина Манченкэм кызырлыагьэу, цыф-хэм ашлогэшлэгьон кыккэ ящы-ккэгэ зэнэкьокьухэр нахь игьэ-ккытыгэу зэхэхэу фежыагьэх. Юфыр лыгьэкклогьэныккэ кадрэ дэгьухэр ящыкклагэх. Ккэлэегад-жэхэм, тренерхэм ягьэхьазырын Бгьошэ Айдэмыр, Хьаккэгьогьу Казбек кытегушылагэх. Хэккыплэ тэрэз кьагьотыныр лэшлэх кьа-фэхьуштэп. Кадрэхэм яегьэджен мылькуи, уахьти ищыкклагэх.

Дзюдомккэ, самбэмккэ, атлети-кэ онтэгьумккэ, Кьоккыплэм кы-щэжыгьэ спорт лэпкьэхэмккэ, нэмыккхэмккэ Адыгеим испорт еджаплэхэм щытхьур кьахьыми, чемпион цьэрылохэр тилэнхэм пае Адыгэ Республикэм опы-тэу шалэжыгьэм кьыфагьэзэжэ-мэ ишлуагэ кьэклошт. Спорт цэ-рыоныккэ еджаплэ республикэм кыщызылауахьшт, ащи шлуагэ кьытфихьышт. ПТО-м ишапхэхэр агьэцккэнхэмккэ спорт зэнэкьо-кьухэр Адыгеим щызэхашэщтык, ац хэушхьафькыгьэу тыкьыте-гушылэшт.

Спортым щытхьуцкэхэр кыщы-дэзыкьгьэхэм ацлэхэр зэхэхэм кыщырылауагьэх, шлуафтынхэр афашыгьэх. Зэлюккэм нэмыккэ ю-фыгьохэри кыщалэтыгьэх.

Сурэтхэм арытхэр: **зэхэхэр Хьасанэкьо Мурат зэрэщэ; Анатолий Лелюк кьэгьушылэ.**

Адыгэ Республикэм физкуль-турэмккэ кыккэ спортымккэ и Ко-митет итхьаматэу Хьасанэкьо Мурат стадионыккэ Мыекьуа-пэ зэрэщашырэр, республикэм испорт псэуальэхэм хэпшыккэу япчягэ зэрэхьуагьэр кыккэ-гьэщыгьэх. Псауныгьэр зыща-гьэптытэрэ спорт унэшхохэр, ку-шхьэфэчэ спортым епхыгэ псэуальэхэр тиреспубликэ илэ хьугьэх.

Адыгеим спорт псэолэ 783-рэ ит. А пчягьэм кыккэуытэ-хэрэр: стадиони 3, псауныгьэр зыщагьэптытэрэ комплекси 2, спортымккэ зал 227-рэ, футбол ешлэпккэ 183-рэ, нэмыккхэри. Фе-деральнэ кыккэ республикэ юфы-гьохэр зэпхыгьэхэу лэжьэнхэм фэшл зэхьоккыныгьэхэр Адыгеим щыклоштых, Урысыем ихэшпы-кыгэ командэхэм зэнэкьокьу-мэ зафагьэхьазыры зыхьуккэ, Адыгеим егьэджен зэлюккэгьухэр щызэхашэщтык.

Олимпиадэ джэгунхэм ямашло республикэм икьэлэ шхьалэ зэрэщызэрахьагьэм, спорт командэ-хэу баскетболымккэ, гандболым-ккэ, волейболымккэ, футболымккэ тилэхэм яешлэклэ М. Хьасанэкьор кызырэтэгьушылагьэм тыналэ те-тыдзагь. Ккэлэцкыккэхэу спорт лэпкьэмэ апылхэм япчягэ нахьыбэ ашыным зэрэ-пылхэр дэгьу. Ар кьыдэтллытэ-зэ, тигандбол командэу «Адыг-фьр» суперлигэм зэрэщешлэрэм тигьэрэзэрэп. Футбол командэу «Зэкьошныгьэм» узэрэщытхьун щылэп. Республикэм ыцлэ спор-тым нахь льягэу шалэтынхэм пае яешлэклэ хамыгьахьо хьуштэп. Баскетбол командэу «Динамо-МГТУ»-м щысэшлу кьегьэлъя-гьо, тренерыр Андрей Синель-ников.

АВТОСПОРТЫР

Щынэгьончэным икьежыапк

Автоспортымккэ Адыгеим изэ-лухыгэ зэнэкьокьоу Мыекьуа-пэ щыккылауагьэм Кьыблэ шьо-пльырым иньыбжыккэхэри хэ-лэжыагьэх. Автомашинэхэмккэ метрэ 1100-рэ нэбгырэ пэпчь кьыккыгь.

Автомобиль псынккэхэу «Жигули», «Лада-Калина» зыфилохэрэмккэ мыекьопэ аэропор-тым щызэнэкьокьугьэх. Гьогуо кьаккыштыр кызырлыккэу щытыгьэл. Машинэхэм ящэрэ-хьхэм хьашьоу ательхэрэр гьогунапцэхэм, кьэгьэзэгьухэм ащагьэтлылыгьэх. Ахэр во-дительхэм кьаушэхэзэ, анахь псынккэу мет-рэ 1100-р кьэзыккыштыр язэрэмыгьашлэу зэнэкьокьугьэх.

Водительхэм лэпэлэсэнныгэ ин кьагьэлъя-гьощтыгь. Машинэхэр агьэгьырыхэзэ, кьэгьэ-зэгьухэр гьэшлэгьонэу кызырэнэккыштыгьэх.

Адыгэ Республикэм автоспортымккэ ифеде-рация итхьаматэу Бэгьушэ Адам зэрилпы-тэрэмккэ, автомобиль гьогухэм тхьамыкклагьоу

кьатехьухэрэр нахь маккэ ашын альэккышт. Зэнэкьокьумэ ахэлэжьэрэ ккэлэмэ яшлэныгэ хагьахьо, автомобилым игьэлорышлэнккэ

хэккыплэшлэхэр нэгьэуплэпэгьум кьыккэцккэ кьагьотых. Ныбжыккэхэм ац фэдэ зэлю-ккэгьухэр ящыкклагэх.

Пэнэкьо Адам, Никита Агановыр, Николай Салиенкэр, Цыккылушэ Мыхьамод, нэмыккхэри зэнэкьокьум хэлэжыагьэх. Апэрэ чыплэр кьыдэзыкьыгьэмэ Пэнэкьо Адам ащыщ.

— Зэхэщаккэмэ «тхьашьуегьэпсэу» ятло-жы тшлоигьу, — кьалуатэ А. Пэнэкьомрэ М. Цыккылушэ. — Гужьыдэгьэклэу зэлюккэ-гьур тэлытэ. Нэбгырэ 20 фэдиз апэрэ чыплэхэм афэбэнагь, зэнэкьокьум еплы-гьэр бэ мэхьу.

Ккэлэхэм кьалорэм узэгупшысэн хэлъ. Аэропортыр ац фэдэ зэнэкьокьухэм икьоу афьтегьэлсыхьагьэп. Асфальтыр зэщызэп, щэрэхьхэр шлэхэу ехьоккык. Спорт псэолэ дэгьу ялэ зыхьуккэ, зызыгьасэхэрэр нахьыбэ хьуштых, гьогухэм тхьамыкклагьоу кьатехьу-хьэхэрэм ипчягэ хэккышт.

Сурэтым итхэр: **М. Цыккылушэмерэ А. Пэнэкьомрэ.**

Нэкубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТЫЛЪ Нурбий.

Зэхэщыцагьэр ыккэ кьыдэзы-гьэккыгьэр:
Адыгэ Республи-кэм лэпккэ Юфхэмккэ, Ккэккыб кьэралхэм ащы-псэурэ тилгьэп-кьэгьухэм адыр-ялэ зэпхьыныгьэхэмккэ ыккэ кьэбар жьугьэм иамал-хэмккэ и Комитет Адресыр: ур. Кре-стьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыгьэр:
385000, кь. Мыекьуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79, редактор шхьалэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-шхьэдэжыккэ зы-хьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-гьэр:
Урысые Федерацием хэутын Юфхэмккэ, телерадиокьэтын-хэмккэ кыккэ зэлы-лэсыккэ амалхэмккэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гьэлоры-шлэпккэ, зраушыхьа-тыгьэ номерыр **ПИ №ТУ23-00916**

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кь. Мыекьуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Пчягьэр 4012
Индексхэр 52161
52162
Зак. 982

Хэутынхэм узщыккэштхэнэу щыт уахьтэр Сыхьатыр 18.00
Зыщыккэштхэгьэхэ уахьтэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шхьалэр **Дэрбэ Тимур**

Редактор шхьалэм иапэрэ гуадзэр

Мэщлэкьо Саид

Пшээдэжыккэ зы-хьырэ секретарыр **Нэпшлэкуй Заур**